

GÆSTEREDAKTØRERNE SKRIVER:

Nye teknologier og gamle mennesker

Jette Thuesen er ph.d., postdoc og projektleder ved REHPA, Videncenter for Rehabilitering og Palliation. thuesen@sdu.dk

Åse Brandt er ph.d. og seniorforsker hos Socialstyrelsen. aab@socialstyrelsen.dk

Ny teknologi tages i stigende grad i anvendelse, når ældre mennesker har brug for hjælp i hverdagen, for omsorg eller træning. I dette temanummer sætter vi fokus på ældre mennesker som brugere af teknologi. Ofte handler artikler om ældre og teknologi enten om nye og smarte teknologier eller om teknologiens fortrængning af omsorg og 'varme hænder'. Det er vores håb, at artiklerne vil bidrage til et nuanceret billede af såvel muligheder som udfordringer i en tid, hvor mange sætter deres lid til teknologiske løsninger på samfundsmæssige problemer.

Temanummerets artikler kommer langt omkring, både hvad angår forskningens indhold og forskningsmæssige tilgange. Nogle artikler undersøger relationen mellem mennesker og teknologi og viser, hvordan menneske og teknologi konfigureres på nye måder gennem relationen, for nu at bruge Nete Schwennesens ord.

Hun undersøger, hvordan omsorgsrobotten Alice interagerer med tre gamle kvinder, og hun kaster nyt lys over forestil-

linger om, hvilken rolle robotter kan spille i omsorg. Marie Ertner viser, hvordan teknologisk design stik imod hensigten kan bidrage til at skabe et billede af ældre mennesker som skrøbelige – et billede, der kan møde modstand hos de ældre mennesker, som ikke kan identificere sig med det.

Flere artikler har fokus på det utilsigtede, der kan ske, når teknologiske løsninger introduceres i nye kontekster og relationer. Michael Pieper har set på, hvordan implementering af teknologier i kommunerne kan have utilsigtede konsekvenser, hvis ikke de ældre brugere medtænkes som aktører. Ditte Stilling Bochorst og kolleger viser, hvordan digitaliseringsstrategien ændrer på relationen mellem borger og samfund, og de diskuterer frivilliges rolle, muligheder og begrænsninger i at gennemføre strategien.

Andre artikler igen ser på effekten af teknologiske løsninger. Åsa Larsson Ranada viser god effekt af teknologier, der skal hjælpe svækkede ældre mennesker til at kunne blive boende i eget hjem. Karen Johanne Pallesen og kolleger viser, at den lille robot Silbot kan medvirke i genoptræning af kognitiv funktion hos ældre mennesker og desuden har betydning for motivationen. Denne motiverende faktor finder Pernille Ravn Jakobsen og Finn Mogensen også i deres undersøgelse af virtuel genoptrænings betydning for motivation og fastholdelse af hjemmetræning.

Betydningen af, at teknologien er tilpasset brugeren og anvendelig for alle, også for mennesker med nedsat kognitiv funktion, viser Louise Nygaard i sin oversigtsartikel. Det understreges, at hvis dette ikke er muligt, skal der være et alternativ til

digitaliseret adgang, fx ved kontakt til myndigheder. Ellers udelukkes disse borgere fra deltagelse i samfundet.

Artiklerne viser samlet set, at brug af teknologier er lovende, hvis de er udformet, så alle ældre kan anvende dem. Artiklerne viser samtidig betydningen af forskellige forskningsmæssige tilgange, når menneskers brug af teknologi skal udforskes.

Der skal fra gæstereaktørerne lyde en stor tak til de forfattere, der har bidraget til temanummeret og til Gerontologis daglige redaktører Aske Juul Lassen og Louise Scheel Thomsen for godt samarbejde om temanummeret.